

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 180 K, félévre 80 K,
negyedévre 40 K, egy óra 18-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Felolós szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.”

Szemle.

A főváros közigazgatási bizottságának megszokott tárgyai közül kinosan emelkedik ki az a panasz, amelyet Csilléry András dr. tirt a közigazgatási bizottság elé. Szinte hihetetlen, szinte elképzelhetetlen dolgot tartalmaz ez a bejelentés. A korrupciónak, a fővárosi erkölcsök züllésének egy olyan csomóborassója, minőt a kommün vérvörös tobzódásainak legrészegebb napjaiban sem tapasztaltuk. Csilléry azt a józan magyar füleknek hihetetlen dolgot jelentette be, hogy most, amikor minden igaz magyar ember aggodó lélekkel kíséri figyelemmel Nyugat-Magyarország fiának hősi kiábrándulását, amikor az ország lelkes és hazáját szerető fiatalsága küzd, várzik és életét áldozza azért, hogy Magyarországnak ezt az ezeréves integrans részét az anyaországnak megmentse, akkor — akkor a főváros egyik színházában, a Városi Színházban akad egy zsidó színész, aki ezt a legnemesebb és legszentebb küzdelmet aljas profán kupléban, gúny és neveltség tárgyává teszi. Itt dömbörodik ki az az idegen ideológia, mely nemcsak a kommün előtt és alatt, de most is mindent sárba, posványba tpor, ami a magyarnak szent, sérthetetlen és drága. A liberálisizmus erőstette ennek az idegenből idecsakadt, nemzetünk testét tépő bestiának mérgefogait, tépő karmait, a kommün szabadjára, nyakunkra engedte, a mai kormányzat pedig tetőtől-talpig „nemzeti”-be öltöve, lobogó ingüjju karjában csillogó fokost forgatva mindenüvé sújt, csak oda nem, hol a véperák melengetik magukat a „keresztény kurzus” napsütötte főenyében. Úgy mondják — de engedelmet, én nem hiszem —, van erkölcsrendészet, van nemzetvédelem, van cenzúra és még sok másféle újabb patikaszor, ha van, úgy bizonytal nem a maga helyén nyer alkalmazást. Meg hát talán nem is olyan hathatós szerumok ezek az újabb „fertőző betegségek” bacillusai ellen. Szerény véleményem szerint sokkal alkalmasabb, sokkal hatékonyabb volna egy régi, lepróvált, de jó házszer... a magyar ököl. Mert hát talán az csak még sem tartható el, hogy nemzetünk életének tragikusán iszó nagy eseményét becsmérő dalokkal tegyék neveltség tárgyává a züllött főváros még züllöttebb erkölcsű lakossága és általuk és velük a még jóérvésű vidék előtt.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Nem szüntetik meg a rajnamenti katonai szankciókat.

Páris, okt. 15.

(M. T. I.) A Libertin szerint a minisztertanács állítólag a rajnai katonai szankciók kérdésével foglalkozott. A miniszterelnök és minisztertársai egyértelműleg amellett vannak, hogy ezeknek a megszüntetése szóba sem jöhet. A lap ehhez hozzáfűzi, hogy a francia közvélemény helyesli a kormány álláspontját, mert egyelőre semmi lényeges oka nincs a szankciók megszüntetésének.

Bécsi lapvélemény a nyugatmagyarországi kérdéstről

Bécs, okt. 15.

(M. T. I. Magánjelentés.) A Neue Freie Presse írja: A nyugatmagyarországi kérdésben zsákutcába jutottunk és most azon kell iparkodnunk, hogy a kinos helyzetből minél előbb szabaduljunk, akár sebek árán is. A fájdalom azonban az, hogy az antant nem tartja be teljesen adott szavát, hogy maga nyújt segítő kezét a békeszerződés megszegésére. Ausztria és Magyarország között újra helyre kell állani a normális állapotoknak, a megértésnek és jóakaratoknak.

A nagyköveti értekezlet Skutarit Albániának ítélte.

Belgrád, okt. 15.

(M. T. I. Magánjelentés.) A Grázer Tagespost írja: Az a hír, hogy a nagyköveti értekezlet Skutarit Albániának ígerte oda, itteni politikai körökben rossz vért szül, mert a jugoszláv kormány Franciaországtól és Angliától végleges biztosítást kapott arra nézve, hogy Skutarit Jugoszláviának fogják juttatni. A jugoszláv kormány jegyzékét nyújtott át a nagyköveti értekezletnek, amelyen kijelenti, hogy Jugoszlávia nem járul hozzá ahhoz, hogy Albánia határát az ő közreműködése nélkül vonják meg.

Lemond a Wirth-kormány.

Bécs, okt. 15.

(M. T. I. Magánjelentés.) A Neue Freie Presse jelenti Berlinből: a Wirth-kormány aznap adja be lemondását, melyben Berlinnek tudomására adják a népszövetség döntését a felsősziléziai kérdésben. Hogy újból Wirth nyer-e megbízatást az a birodalmi gyűléstől függ, a pártok véleménye megoszlik e kérdésben.

Két új sirhalom

domborúl a budapesti kerepesi és farkasréti temetőben, két virágosóval, a honfibanat és szülői szeretet forró könnyeivel áztatót sirhalom. A csatak dűbörgő zaja már elült, de nálunk még mindig újabb és újabb sirok nyílnak meg a hősök tetemének betakarására. Nyugatmagyarország népének szabadságharca áldozatát követelt két fiatal, viruló életet, a m. kir. műgyetem két derék, nagy reményekre jogosult hallgatóját, kik belső parancs kényszerűsítésétől hajtvá indultak el s csak mentek, mentek, elhagyván szülőit, testvért, nyugodt, kényelmes otthon, tudományt, jövőt, életet, szórakozást, mindent, ami örömet ad e rövid földi létben. ... Mentek, csak mentek kitárt mellel, feszülő karokkal, ismeretlen mélységekből felsíró hangokra figyelve. Édes anyjuk, a gyászoló, a bánatos, a síró, az árva Magyarország hívta a fiait. Mentek a nyugati határra, hogy a haza szolgálatában ragyogó példát mutassanak a késői nemzedékeknek. Mentek... hogy élve soha többé meg ne térjenek... Hitvány osztrák golyó kioltotta nemességüket. Elhulltak az ezeréves magyar haza védelmében.

És most, amikor megtértek az ősi földre, mint hősök, mint fejedelmek tértek meg, mert bennük és általuk a halhatatlanság ült tündöklő ünnepe. És míg a megrokkadt siri hantok korhadó fakeresztjei s a mulandóság birodalmában is csillogó márvány kövek között, a suagó füzek árnyaiban némán imbolygott a Vámosy Tibor és Losonczy Zoltán temetést szállító két komor gyászkocsi, megdobbant a gyászolók lábai alatt az anyaföld: egy ezeréves szabadság visszatértéről, egy ezeréves honfiumi szeretet feltámadásáról álmodott.

Minden csepp véért kár, nagy veszteség, minden egyes halott, aki Nyugatmagyarorszáért elesik, de egy hatalmas nyereség, mulhatatlan erkölcsi tőke magának a hazának, ha százával, ezrelével vannak Vámosy Tibor és Losonczy Zoltánok.

Az árva magyar nemzet borongósan sötét égboltjának gyönyörtelen csillogó villámai vagytok ti ifju hősök. A nagy Alföld, a puszták szabad fiait voltatok, kik szabadság után epedő, égő lelketeket dobátok glóriás fénysugáru a magyar szabadság búskomor egére, szülő anyától tanulatok halálimegyető bátorságot, erőt, akaratot szembe szállni a tizszeres ellenséggel is. Gyáva módon támadó ellenséget vertetek vissza, véretekkel, életekkel pirosra festve Szarazvámot.

Nemes, nagy lelketek elszállt és nagy a mi fájdalomunk, őszinték könnyeink, meg a gyászunk, de vigaszunk, hogy lelketek lángjától egy nemzet reménye gyulladt ki.

A szomoruan suhanó őszi szél, mely körülöngölgte koporsótokat, eliramított messze s ott bűg mint szélvész a gyászoló Erdély hegyei, a Bánát homokbuckái, a vén Tátra csillogó hókoronáján, hirdető: Reméljétek! mert amely nemzet íy fiakat tud szülni, nem veszhet el, de örökké élni fog.

Szülők! Testvérek! Gyászoló magyarak! ne sirjatok, mert a költő mondja: „Nem hal meg az, ki milliókra költi dús élte kincsét, ámbar napja múl“... nem haltak ők sem meg... csak eltávoztak oda, hol a magyar nemzet sok százezer glóriás vitéze tárt karokkal várta őket.

D.

A kisgazdapárt programja.

Ha a politikusok elveiket kötelező programba foglalják, ezért nem gáncsol, hanem dicséretet érdemelnek. Mindig az a kevésbé értékes politikus, vagy párt, aki és amely a lehetőségek váltó szele után irányítja elveinek vitorláját. A kisgazdapárt ama része, mely ragaszkodik régi elveihez, kétségkívül az értékebb. Programjuk nagy része a gerinces magyarok táborában nagy rokonszenvet keltett, de annál nagyobb felzúdulást a másik táborban. Kétségkívül nagyon helyes elhelyezkedés az az álláspont, mely önzetlen és jogilag teljesen korrekt, hogy a kisgazdák nem akarják saját mandátumukat önhatalmúlag meghosszabbítani. Minden párt hivatkozik a közigazgatás reformjára, a tisztviselőkérdés megokolására, a munkáskérdés megvalósítására stb. vonatkozó programpontokat. Hogy a kisgazdák programja mégis meglehetősen konsternációt teremtett a politikai körökben, annak legfőbb és egyedüli oka a királykérdésben elfoglalt álláspontjuk. E kérdésben különösen gróf Apponyi Albert szegzett éles dárdát a kisgazdapárt mellé. Apponyi Albert harci riadója kissé elhamarkodott volt, mert hisz a kisgazdapárt alaposan rácsófolta Apponyi sötét pesszimizmusára. Az az érzésünk, hogy kár volt Apponyinak oly hamar fölragadni azt a bizonyos keztyűt és ezzel megbolygatni a magyar közvéleményt akkor, amikor még a kisgazdapárt oda sem dobta azt ellenfeleinek.

Az alábbiakban adjuk a kisgazdapárt 10 pontból álló programját:

1. A párt a keresztény nemzeti demokrácia alapján áll, amelynek keretén belül a munka, a szorgalom és tehetség érvényesülését kívánja.

2. Megállapítja a pragmatika szankció megszüntetését, megállapítja a szabadkirályválasztás elvét, de ezt nem kívánja most törvénybe iktatni, mert ilyen határozatnak propagálása a pártviszonyokra való tekintettel a nemzetgyűlés munkaképességét tenné lehetetlenné.

3. Tekintettel arra, hogy Magyarország és társországainak a volt osztrák birodalmi tanácsban képviselt királyságokkal és országokkal fennálló és a pragmatika szankcióval biztosított felelősségteljes és elválaszthatatlan együttműködése megszűnt és Magyarország függetlensége nemzetközileg is elismerést nyert, a párt kívánja, hogy az ebből folyó következmények az 1920. évi I. törvénycikk értelmében törvény útján állapíttassanak meg; különösen kívánja annak megállapítását, hogy Magyarország minden más államtól független, alkotmányos, nemzeti királyság; ennek intézményes biztosítására kívánja a királyi hatalom gyakor-

lásának és jogkörének az ezeréves magyar jogfejlődés szellemében, a szabad királyválasztás ősi jogát fenntartva, törvényes rendezését. Mindaddig pedig, amíg az államfő kérdésének a nemzet szabad elhatározásától függ, az 1920. évi I. törvénycikk szellemében való végleges rendezését az ország bel- és külpolitikai viszonyai lehetővé nem teszik, a párt változatlanul ragaszkodik az említett törvényben lefektetett alapelvekhez, de azt bárhonnan jövő esetleges támadásokkal szemben kész minden rendelkezésre álló eszközzel megvédeni.

4. A párt kimondja, hogy a nemzetgyűlésnek az 1920. évi I. törvénycikkből folyó főfeladatát a nemzet ősi alkotmányának a megváltozott viszonyok figyelembevételével történő helyreállításában és evégből a törvényhozás eddigi szervezetének, az országgyűlésnek újjáalakításában látja; ennélfogva e feladatának elvégzéséig a jelenlegi nemzetgyűlés „mint a nemzeti szuverénitás kizárólagos törvényes képviselője“ a mostani összeállításában változatlanul fenntartandó, e feladatának elvégzése után pedig a nemzetgyűlés időtartama meg nem hosszabbítható.

5. A párt kívánja, hogy a népképviselő elvén alapuló törvényhozó testület tagjainak választása az általános titkos és községenkénti választójogi rendszer alapján törvény útján szabályoztassék és a választás tisztasága és szabadsága független bírói szervezet oltalma alá helyeztessék.

6. A párt kívánja a közigazgatásnak a jogfejlődés szellemében való, nemzeti és demokratikus irányú, a gyakorlati élet követelményeinek megfelelő reformját.

7. A párt kívánja a tisztviselőkérdés végleges rendezését, a tisztviselő-létszám fokozatos leszállításával, a megmaradó tisztviselők jobb megélhetésének s a feleslegessé váló tisztviselők megfelelő elhelyezkedésének biztosításával.

8. A párt teljes erővel kívánja küzdeni a drágaság ellen. Mivel pedig a drágaságnak az ország megcsönkítésén kívül legfőbb okai pénzünk elértéktelenedése, az elődsői spekuláció és a termelőmunka sokrendbeli akadályai, követeli pénzünk értékének lehető állandósítása céljából államháztartásunkban a gazdaságosság elvének szigorú keresztülvételét, a mezőgazdasági és ipari termelőmunka akadályainak elhárítását, a külföldi államokkal felveendő oly gazdasági forgalom létesítését, mely számol úgy mezőgazdaságunk, mint állattenyésztésünk és iparunk fennmaradásának feltételeivel. Követeli a kartellek szigorú ellenőrzését, a hitel- és áruzsora letörését, az árdrágítók elleni törvények sürgős végrehajtását s a kivételnek csupán a feleslegre való korlátozását.

9. A párt követeli a munkanélküliség elleni hathatós küzdelmet, a lakásínségnek az építkezések előmozdítása útján való megoldását s a közmunkák sürgős megindítását. Követeli a munka védelmének és szabadságának, továbbá munkások érdekeinek törvények útján biztosítását.

10. A párt követeli nemzeti létünknek megingathatatlan alapokra helyezése érdekében a földbirtokreform-törvény sürgős és becsületes végrehajtását; ezzel kapcsolatban és egyidejűen a hitbizomány megszüntetését.

Meg kell jegyeznünk, hogy a fenti tíz pont már nem az eredeti szövegkezelés, hanem ez már a módosított. Pedig a kisgazdapárt megkímélhetné volna magát eredeti tíz pontjának alaposabb megvitatásával és valamivel államférfiúbb megszövegezésével úgy a fölös támadásoktól, mint az utólagos javításoktól. Az ilyenfajta gixerek és kisebb-nagyobb ki-

sikások mintha többször fordulnának elő a kisgazdapártban, mint ahogy az természetes volna.

A történetek után azonban meg lehet rá a reményünk, hogy mind a két keresztény pártban még idején felébred a lelkiismeret és az ország nehéz belső és külső helyzete ösztönzőleg fog hatni arra az egyedül egészséges pártpolitikai törekvésre, mely minden tisztességes munkás és hazafias erő tömörítésére irányul a szélsőségeknek, különösen pedig a mármár felhőkét verdes puccs-karlita tarajoknak illő lefokozására.

A földreform. Vegyes rendelkezések.

(Folytatás.)

Építkezési határidő meghosszabbítása.

A törvény alapján juttatott házhelyen a lakóház építésére megszabott öt évi határidőt a házhely birtokbaadásától, ha pedig a házhely a birtokbaadás alkalmával akként volt bevetve, hogy a termény beszedésének joga még a megváltást szenvedőt illette, ennek a terménynek a gazdálkodás rendes menete szerint való betakarításától kell számítani.

Az ötévi határidő meghosszabbítását kérheti bármely érdekelt fél vagy közigazgatási hatóság, de indítványozhatja a földművelésügyi miniszter is. Az OFB. hivatalból is határozhat. Az OFB. meghosszabbítás iránt általánosan is rendelkezhetik, vagyis anélkül, hogy egyenként külön megjelölnék azokat a házhelyeket, amelyekre a meghosszabbítás vonatkozik. Ilyen általános rendelkezést a földművelésügyi miniszter is indítványozhat.

Az egyes házhelyekre vonatkozó meghosszabbításról csupán az érdekeltet kell értesíteni. Értesítésük a telekkönyvi hatóságra is bízható. Általános rendelkezést az OFB. közhírré teszi.

Kivétel, kedvezmény alkalmazása vagy megvonása.

Az OFB. valamely birtokost a törvény alapján megillető kivétel vagy kedvezmény alkalmazásától hivatalból is eltekinthet, ha a rendelkezésre álló adatokból megállapíthatja, hogy a birtokos olyan körülmények közé került, hogy arra sem volna érdemes, hogy neki földet juttassanak. Kivétel vagy kedvezmény alkalmazása vagy megvonása alkalmazást nyerhet akár házhely kihasítására irányuló, akár az OFB. elé tartozó bármely más esetben. Alkalmazásba vehető akár azzal szemben, akinek földet kellene juttatni, akár a megváltást szenvedővel, vagy bármely más érdekelttel szemben, aki kivételre vagy kedvezményre, ideértve a törvényben említett mentességet is, különben számot tarthatna.

A már alkalmazásba veett kivétel vagy kedvezmény megvonását rendszerint csak hatóság kérheti. Magánfél csak akkor, ha a kivétel vagy kedvezmény megvonásához méltánylást érdemlő jogos érdek fűződik s ezt megfelelően igazolja. Az OFB. hivatalból is határozhat. Határozathozatalnál kizárólag a közérdek jön figyelembe, magánérdek csak akkor, ha figyelembevételét közérdek is indokolja.

Az OFB. megállapíthatja határozatának következményeit s a határozat következtében szükséges intézkedéseket hivatalból is megteheti.

Ingatlanok szerzése kötött célokra.

Ha nyilvános számadásra köteles vállalat vagy egyesület, bármely más kereskedelmi társas-

HIREK.

„Csönka Magyarország — nem ország.
Egész Magyarország — mennyország!”

ság alap-, alapítvány- vagy más hasonló jellegű intézmény, egyházi javadalom, egyházi testület, hitbizomány, közbirtokosság, volt úrbéres közösség, avagy általában jogi személy mezőgazdasági mivelés alatt álló ingatlan kíván megszerzeni vagy haszonbérbe venni, a vonatkozó jogügyletet és két egyszerű másolatát az OFB-nál mutatja be a hozzájárulás kérdésében való döntés végett.

A telekkönyvi szabályoknak megfelelően felszerelt kérvény rangsorfeljegyzés végett beadható a telekkönyvi hatóság útján is. Előterjeszhető a közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága, vagy a gazdasági felügyelőség útján is. Ez véleményes jelentéssel s a szükséges adatokkal kiegészítve juttassa az OFB-hoz.

Mit kell a kérvénynek tartalmaznia?

A kérvényben tüztesen elő kell adni a hatósági bizonyítványokkal kell igazolni azokat a körülményeket, amelyek a mezőgazdasági ingatlant megszerzését vagy haszonbérbe vételét kívánatos teszik. Lehetőleg igazolni kell azt, hogy a megszerzeni kívánt ingatlanra a Törvény szempontjában említettnek földhöz juttatása végett szükség nincsen, vagy hogy az említett szükséglet mellett, vagy annak dacára is méltánylást érdemel a kérelem.

A kérelem előterjeszhető valamely csupán még csak tervbe vett jogügyletre nézve is. A megkötött szándékolt jogügylet tervét azonban ilyenkor is be kell mutatni. Az OFB. elvi hozzájárulás esetében megkövetelheti a végleges szerződésnek hozzájárulás végett való bemutatását.

Az OFB. a hozzájárulás megadásakor kötelesek tehet s nem teljesítettük következményeit megállapíthatja.

Az olyan jogügylet, amelytől az OFB. a hozzájárulást megtagadja, semmis.

(Folytatás a legközelebbi számunkban.)

Színház.

Kapunyitás.

Szokatlanul hosszú szünet után megnyitotta kapuit a pápai városi színház, a megnyitást azonban egy kis kellemes incidens előzte meg, amennyiben ezt egy napról a másikra kellett halasztani, tekintve, hogy Bodonyi direktor diszletei kellő időre nem érkeztek meg. A késedelem — melynek oka vasuti közlekedésünkben keresendő — nem szolgált alapul arra, hogy közönségünk türelmét veszítve, távol maradjon, mert nagy számmal összegyűlte, várta a bemutatkozást és igazán hálás szeretettel fogadta rég nélkülözött kedves vendégeinket.

Október 14. *Péntek.* Lehár pompás, bájos zenéjű operettje — Éva — került mint szezonnyitó darab színpadra, melynek címszerepét Görög Olga töltötte be oly frenetikus sikerrel, minőt vidéki színpadokon ritkán ér el primadonna. Sikerét elsősorban fenomenálisan iskolázott, gyönyörűen modulált, kristálytisza csendes hangjának köszönheti, mellyel játszi könnyedséggel bánt úgy a magas fekvésekben, mint leglágább, lehellet finomsága akkordokban. Játékában talán egy kis indiszpozíció vegyült a kicsiny színpadon, de már az első este után kijelenthetjük, hogy benne egy rég nélkülözött énekművésznőt nyert a pápai közönség. *Völgyl* Nusi játékában, kedvességében, vidámságában mint a mi kedvencünk tért vissza hamvas üdésében hozzánk. *Róna*-ban egy kedves, diszkrét humor színészt ismertünk meg, *Pap* Laci inkább megjelenésével, finom eleganciájával és játékával, mint énekeivel nyerte meg tetszésünket. Külön elismeréssel kell adoznunk a második felvonásbeli meglepő betéttáncért, a táncosnő nevét azonban színlap hiányában nem tudjuk megemlíteni.

— es.

A nyugatmagyarországi vér-fanuk temetése.

A nyugati határ hósi védelmében elesett két hósi halott-hült tetemét Budapestre szállították és Vámosy Tibort vasárnap délután helyezték örök nyugalomra a farkasréti temetőben. A temetésen Budapest előkelő társadalmából igen sokan jelentek meg. A közönség sorában ott volt gróf Bethlen Istvánné is, aki a távollevő miniszterelnök nevében fejezte ki részvétét a szülőknök. Megjelent Rejtő Sándor rektor vezetésével a műgyetem tanári kara, Timon Ákos, a tudományegyetem rektora, a tudományegyetem orvosi kara csaknem teljes számban, valamint a Nyugatmagyarországi Liga testületileg. A halotti beszédet Háypál Benő tartotta és megható szavakkal emlékezett meg a fiatal hős tragédiájáról. A műgyetem tanári kara nevében Szily Ákos tanár búcsuztatta meglepő szavakkal a halottat. A műgyetem hallgatósága nevében Tarcsay Pál, majd a diákszövetségek képviselői tartottak beszédet. Az operai, valamint a teológiai énekkar gyászdalait és a Himnusz hangjai után a koporsót az elhunyt társai vitték a temető dombján ásott sírhoz, ahol Oláh Bélának a bajtársak nevében mondott búcsuztatója és Háypál esperes imája után elhantolták. — Lossonczy Antált, a nyugatmagyarországi főkelet másik vértanúját, hídfőn délelőtt temették el a Kerepesi-úti temetőben igen nagy részvét mellett. A sírnál Háypál Benő református lelkész, Szily Kálmán műgyetemi dékán és az ifjuság részéről Oláh Béla egyetemi hallgató mondta megleghangú és megható beszédeket. A hatalmas gyászoló közönség ünnepies áhitattal énekelte el a Himnuszot és a Szózatot és a nemzeti ima hangjai mellett helyezték a hósi halottat örök pihenőre.

— **Köszén az ellátatlanoknak.** A polgármesteri hivatal értesíti a hatósági ellátásra felvett városi lakosságot, hogy folyó hó 14-től (péntektől) kezdődőleg a városi fahivatalnál ajkai köszén kerül szétosztásra, mm.-ként 172 koronás árban. A köszén az élelmezési hivataltól nyert lisztutalvány ellenében utalják ki.

— **A házhelyrendező bizottság** a házhely-igénylőket csoportonként — az egyes csoportok megbízottaital együtt — megállapította azokat a felajánlott területeken beosztotta. A vételárra vonatkozólag — a pápa-ugodi hitbiz. uradalom kivételével — az egyességet megköteletti. A tőkerti, valamint a vasvári út mentén fekvő házhelyek árának megállapítása a vegyes bizottságnál fog kérelmezettetni az érdekeltek által. Az ide vonatkozó egyességi jegyzőkönyv, valamint a vonatkozó kimutatások azzal tételnek ki közszemlére, hogy azok 1921 okt. 16-tól 8 napon át a főjegyzői irodában betekinthetők e hó 23-ig bezárólag, s az észrevételek ellenük megtehető a hivatalos órák alatt.

— **A magyarok és horvátok sorsa közös.** Orbanics Mihály, a horvát politikai élet egyik oszlopos nagysága, a horvát nép jövőjéről és a horvát-magyar barátságáról nyilatkozván, a következőket mondotta: Horvátország most éli a várakozások idejét. Egyelőre csak várunk és hogy mire, azt a magyarok is tudják nagyon jól. A célunk egy: szabadok akarunk lenni és ebben mindnyájan egyetértünk. Hogy most hamarosan történni fog valami, azt mindenki tudja, mindenki érzi, hogy benne van a levegőben és ezt ma már nyíltan beszéljük. Hogy mi történik és mikor történik, azt nem tudom és ha tudnám sem mondhatnám meg.

Tudom és tudjuk mindnyájan, hogy odaát Magyarországon milyen élénk figyelemmel kísérik sorsunkat. Tudjuk, hogy Magyarországon már nem „hűtlen horvátjaink”-ként kezelnek bennünket. Egy a sorsunk, a mi sorsunk Magyarország sorsa. Mi is szenvedünk a magyarok is szenvednek odaát: nyögik Trianont, tehát kell, hogy egymásra találjunk egyszer, ha majd... Azt akartam mondani, ha majd szabadok leszünk. Azt izenem a magyaroknak az egész horvát nép nevében, felejtstük el 1918-at, tegyük félre a haragot, ha van, hiszen a mi sorsunk egy.

— **A Kath. Népszövetség 1922. évi naptára** megjelent. A naptár, mely a magyar katolicizmus érdekeit hordozó Katolikus Népszövetségnek legfontosabb tagsági járuléka, mint a magyar katolikus nép legkedveltebb naptára éli a köztudatban. Az idén különösen gazdag és gondosan összeállított tartalommal jelent meg. Kiállítása is az ideális népnaptár jellegével bír. A naptár gazdag tartalommal öleli fel a magyar katolikus nép kulturális és gazdasági érdekeit, szépirodalmi része is irodalmi színvonalon áll. Cikkeit a katolikus közélet jelesei írták: Dr. Vass József kultuszminiszter, Haller István volt miniszter, dr. Ernst Sándor vezérigazgató. A német naptárba azonfölül Bleyer Jakab volt miniszter stb., Szovják Géza, Bortán Ferenc, Csik József, Krump József titkárok, továbbá dr. Tóthósy Miklós, Monoy-Kovács Ferenc neve alatt talál még benne vonzó közleményeket az olvasó. A naptár bolti ára 20 K, a tagok egyéb tagsági illetményekkel (időségi fizetek, gazdasági és jogi tanácsok stb.) 20 K évi tagsági díj fejében kapják. Megrendelhető a Katolikus Népszövetségnél: Budapest IV., Ferenciek-tere 7., III. lépcső, II. em.

— **Sinautóvonatok járnak a helyi-érdekű vonalakon.** A MÁV kezelése alatt álló vonalakon e jelenleg közlekedő menetrend szerű vonatokon kívül sinautóvonatokat helyezett üzembe, amelyekkel elsősorban személyek, podgyász, expresszárúk, továbbá a lehetőséghez képest gyorsárúk szállíttatnak. A sinautóvonatoknál a személyforgalmat egységes kocsiosztállyal bonyolítják le és pedig mindenkor a II. kocsiosztályra megállapított menetdíjakkal. A sinautóvonatok egyelőre a budapest—tiszai h. é. vasút kecskeméti—tiszai és kecskeméti—kerekegyházi, a dunántúli h. é. vasút szombat-hely—rumi, a győr—veszprém—dombóvári h. é. vasút nyiregyháza—vásárosnaményi vonalán, továbbá a félegyháza—majsza—halasi h. é. vasút, a miskolc—mezőcsáti h. é. vasút és a szolnok—kiskunfélegyházi h. é. vasút vonalán fognak közlekedni.

— **A szerbek új határt akarnak.** Most, hogy a határmegállapító bizottság megkezdte működését, a szerbek minden eddigit felülmúló propagandát folytatnak a határkiigazításra kerülő területeken. Agitátorok járják a vidéket, népgyűléseken kiabálnak propagandisták és rópiratok, újságok lármázzák hamis állításait. Legutóbb Légrádon és Alsódomborin tartottak a jegyzők népgyűlést, amelyen arra akarták rávenni a jelenlevőket, hogy folyamodványt irjanak alá, melyben az antant ötös tanácsától kérik, hogy Szentmihályhegy, Murakeresztur, Letenye stb., ahol a muraközlekek birtokaik vannak, Jugoszláviához csatoltassanak és az új határ Nagykanizsától 15 km.-re legyen. A szerb agitáció azonban nem sok eredménnyel járt, mert a légrádi népgyűlésen egyetlenegy ember sem, Alsódomborin pedig csak öt ember írta alá. A szerbek agitációjuk mellett még azt a hírt is terjesztik, hogy ezt a részt megszállják a legrovidebb időn belül. Az

agutáció azonban eredménytelen maradt. A muraközöiek megmutatták, hogy tántoríthatatlan hazafiak. Bebizonyították ezt akkor, amikor a szerb királyra nem tették le a hűségesküt s amikor Csáktornya közönsége virágzappal fogadta a nemzeti hadsereg tisztjeit, akik az antant-tisztekkel odaértek. Biztosak vagyunk abban, hogy a jövőben sem fogják magyarságukat meglagadni és nem fognak semmiféle biztatásnak felülni, mert a muraközöiek jó hazafiak.

— Amikor a zsidó kérvényt ír. Nagykanizsa város közkórháza néhány alkalommal természetellen segítségét kapott az amerikai missziótól. Nem régen arról értesült a kórház, hogy a misszió újabb szeretetadományokat fog kiosztani. A város élelmes vezetősége sietve kérvényt írt a misszióhoz, amelyet azonban a jószívű jenki nyelvére kellett volna fordítani. Itt azonban kevésbé volt élelmes a város vezetősége, mert zsidóra bízta a kérvény lemásolását. Ez a derék másoló Bettelheim Pál amerikai állampolgár volt, aki ezidő szerint Nagykanizsán költi nehéz dollárait. Bettelheim készséggel lefordította az alázatos instanciát, a végére azonban saját fejéből egy ravasz kis záradékot tett; azt írta t. i. a kérvény alá: szívesen lefordítottam a kérvényt, de nem állhatok jót az abban foglaltak valódiságáért, mert én is a polgármester bemondása alapján ismerem a dolgot. A város küldöttsége boldogan szorította hóna alá a kérvényt, — nem sejtve, hogy a végéhez kelepce ragadt. Pesten aztán egy angolul tudó becsületes barátja a magyar ügynek, felvilágosította a város küldöttségét, hogy nehogy a kérvényt a misszió elé terjesszék, mert arra ugyan egy fabatkát sem fognak kapni. Mit volt mit tennie a küldöttségnek: visszazonázott Kanizsára, a kérvényt újra lefordította egy keresztény nyelvtenárnóval s hivatalosan elkönyvelte azt a tanulságot, hogy: kutyából nem lesz szalonna, — még Amerikában sem.

— Munkaközvetítés. A győri hatósági munkaközvetítő hivatal értesítése szerint elhelyezést nyerhet Győrött 4 asztalos, 3 cipész, 10 gyárimunkás, 2 kárpitós, 1 kosárfonó, 6 férfiszabó, 1 nőiszabó, 2 kocsis és 10 tanonc (ipari szakmunkára). Vidéken: 9 ács, 6 cipész, 10 gyárimunkás, 3 kocsigyártó, 6 férfiszabó, 1 tanonc. Elhelyezést keres 4 bádogos, 4 borbély, 1 cukrász, 16 gépész, 10 gépezelő, 3 hentes, 13 kovács, 4 kőmives, 23 lakatos, 1 rézműves, 4 szobafestő, 7 vas- és fémestergályos, 2 vésnök, 2 kereskedő-segéd, 7 szolga, 6 kocsis, 1 női magántisztviselő és 2 háztartási kiszolgáló. Bővebb felvilágosítás a városi fahivatalnál nyerhető.

— Találatott egy gazdtalan tehén, egy pápaszem és egy ridikül; igazolt jogos tulajdonosai a rendőrségnél átvehetik.

Szerkesztő: Diénes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavy Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Jókai Mór utca 15. szám alatti
emeletes ház
szabadkézből eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Török Bálint-u. 4. sz.
h á z
(a Tirol mellett)
szabadkézből eladó.

Értekezni lehet Szelezky Gyula ügyvédi irodájában (Zimmermann-utca 2. szám).

Daráláshoz

Motorbenzin	Gépolaj
Motorhengerolaj	Gőzhengerolaj
Sárga gépszir	Gyanta
Csapágyfém	Gépszij
Ponyva	Varrószij
Zsák	Klingerit
Nérlegek	Asbest Pakolások

békebeli minőségben garanciával
raktárról azonnal kaphatók
Hütter Vilmos
műszaki és gépkereskedőnél.

„Lister“ angol motorok magyarországi képviselője.

PÁPA, Főter 17. Telefon 121.

Hirdessen a „Dunántúli Hazánk“-ban.

Eladó egy
szalmakazal

500 keresztből,

fele tavaszi, fele őszi.

Cím: Sikos Lajos, Vid.
u. p. Nagyalásony.

Hornyolt cementcserep
kapható

KUNT TESTVÉREK

épitőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

ELSŐ KERESZTÉNY
BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betöréses-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át.

Igazgatóság:

Budapest, IV., Fővám-tér 2., félem.

Főkirendeltségi székhelyek: Budapest, Győr, Debreczen.

Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Szekesfehervár, Szeged, Eaztergom, Kiskunfélegyháza, Nyiregyháza, Eger, Czegled, Kecskemet és Pápa.

Elköltözés folytán alkalmi

HÁZELADÁS!

A Petőfi-utca 17. számú ház,
mely áll három nagy utcai komplett és egy udvari lakásból, minden komforttal ellátva, örökösök által eladó.

Azonkívül

az Eötvös-utca 13. számú házban
régibutordarabok, kályhák, egy darab Wöhler Wilson
susztergép és üzleti berendezések jutányosan eladók.

TOCSIK ÉS MIKA

rőfős-üzlete PÁPA Fő-tér 21. szám.

Gyöles, vászon, siffon, kanavász, festett karton,
női pamut- és gyapjuszövetek, barchet-árak, finom
grenadiñok, fejkendők stb., mindenféle rőfős-árak és
különösen dús választék mindennemű férfi-szövetekben.

Szolid keresztény kiszolgálás.

Ventillátorok.

Dinamók.

Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája Pápa, Felső Hosszu-utca 7. szám.

Villanszereléseket, átalakításokat s mindenféle, szakmába vágó javításokat eszközölök,
Malmok, gazdaságok villanyvilágításra való berendezését azonnal végrehajtom. Költségvetéseket és rajzokat kidolgozok,
Csengők. Főző- és fűtőkészülékek. Házitelefons.